36. నిర్వహణ విభాగానికి అర్థశాస్త్రం మరియు కార్యకలాపాల పరిశోధన యొక్క సహకారం
(36. Contribution of Economics and Operation Research to Management Discipline)

నిర్వహణ విభాగానికి రెండు విషయాలు గణనీయమైన కృషి చేశాయి. ఒకటి, అర్థశాస్త్రం (సూక్ష్మ మరియు స్థూల అర్థశాస్త్రం, ముఖ్యంగా స్థూల అర్థశాస్త్రం) మరియు మరొకటి, కార్యకలాపాల పరిశోధన (OR).

ఆర్థికవేత్తలు 'సెటెరిస్ పారిబస్' (ఇతర పరిస్థితులు మారనప్పుడు) అనే ముసుగులో ఎన్నో (తరచుగా నిలకడలేని) ఊహలు చేస్తారు, కానీ ఆ తర్వాత ఆ ఊహలు నిజమవుతున్నాయో లేదో, ఒకవేళ నిజం కాకపోతే, తుది ఫలితాలు సాధించడానికి ఎలాంటి దిద్దుబాటు చర్యలు తీసుకోవాలో వెనక్కి తిరిగి చూసుకోరు. ఊహలు నిజం కానప్పుడు లేదా చాలా ఆలస్యంగా (మరియు దెబ్బ తగిలిన తర్వాత మాత్రమే) కార్యరూపం దాల్చినప్పుడు, వారు మరో రకం ఊహలు చేస్తారు. ఈ విధంగా, వరుస (తరచుగా నిలకడలేని) ఊహలు ఇన్పుట్-అవుట్పుట్ సంబంధాలను ఒక బ్లాక్ బాక్స్‌గా మారుస్తాయి (ఇది తరచుగా సంస్థ/ఆర్థిక వ్యవస్థ పయనించాలని ఊహించిన దిశనే మార్చేస్తుంది). బొగ్గు బ్లాకుల కేటాయింపు ద్వారా భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ అభివృద్ధికి విద్యుత్తు (శక్తి) ఉత్పత్తి అవుతుందని డాక్టర్ మన్మోహన్ ఊహించారు. బొగ్గును వెలికితీసి, రవాణా కూడా చేయాల్సి ఉంటుందనే విషయాన్ని ఆయన మరిచిపోయినట్లు కనిపిస్తోంది. భారతీయ వ్యాపారవేత్తల ప్రవర్తన/నడవడిక మరియు వారి సామర్థ్యం గురించి ఆయన చాలా తప్పుడు ఊహలు చేసి మూల్యం చెల్లించుకున్నారు. కేటాయింపు తర్వాత బొగ్గు వెలికితీత జరుగుతోందా లేదా అని పర్యవేక్షించి ఉంటే, ఆయన ఇన్ని సంవత్సరాలు కేటాయింపులు కొనసాగించి ఉండేవారు కాదు. ప్రధాని మోదీ అటువంటి అంచనా వేయడం లేదని ఆశిద్దాం. అయినప్పటికీ, ఆయన కూడా అదే ఉచ్చులో పడటం లేదనడానికి ఇప్పటివరకు ఎలాంటి సూచన లేదు. ఎందుకంటే, తీరిక లేకుండా ఉన్న ప్రధాని మోదీ, మీడియా వారు ఆయన పేరును నరేంద్ర మోదీ నుండి నామో అని, ఆ తర్వాత పి.ఎం. మోదీ అని రెండుసార్లు మార్చారన్న విషయాన్ని కూడా గమనించడం మర్చిపోతున్నారు. లేదంటే ఆయన దిద్దుబాటు చర్యలు తీసుకుని ఉండేవారు. స్వాతంత్ర్యానంతర భారతదేశ ఆర్థిక చరిత్ర, ఆర్థికవేత్తలు చేసిన నిలకడలేని అంచనాలతో నిండి ఉంది. దీని ఫలితంగా, 1950 నుండి భారతదేశం ఇప్పటికీ "ఎగబాకడానికి సిద్ధంగా ఉన్న" అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశంగానే మిగిలిపోయింది.

మరొక అంశం, OR, అనేది కొన్ని పరిమితులకు లోబడి ఆబ్జెక్ట్ ఫంక్షన్‌ను గరిష్ఠం చేయడానికి వనరుల వినియోగాన్ని ఆప్టిమైజ్ చేయడానికి చాలా గొప్పది. వారు పరిమితుల ఉచ్చులో పడతారు (అవి పవిత్రమైనవి అన్నట్లుగా).

పరిమితులు పవిత్రమైనవని ఎవరు చెప్పారు? పరిమితులను నిర్వహించలేమా? ఉదాహరణకు, ఒక సాధారణ రవాణా సమస్యలో, ట్రక్కుల సంఖ్యను పెంచలేమా? కొత్త మార్గాలను అభివృద్ధి చేయలేమా? కఠినంగా కనిపించే కొన్ని పరిమితులను సవరించలేమా? సృజనాత్మక సమస్య

పరిష్కారాన్ని విశ్వసించే వ్యక్తి "పరిమితుల" మూలాలను మార్చగలడు. కానీ ప్రవర్తనా శాస్త్రాలలోని ఈ పద్ధతుల గురించి అవగాహన లేకపోవడంతో, ఆపరేషన్స్ రీసెర్చ్ (OR) నిపుణులు "పరిస్థితులకు" అనుగుణంగా "ఉత్తమ పరిష్కారం"తో నిర్వాహకులను, విధాన రూపకర్తలను మాయ చేస్తారు.

ప్రవర్తనా శాస్త్రంలోని సాధనాలు, పద్ధతులపై అవగాహన లేకపోవడం వల్ల ఈ రెండు సబ్జెక్టులలోనూ సమస్య ఉంది. కానీ అర్థశాస్త్రం మరియు ఆపరేషన్స్ రీసెర్చ్ (OR) రంగ నిపుణులకు ప్రవర్తనా శాస్త్రం ఒక శాపం లాంటిది. మరోవైపు, ప్రవర్తనా శాస్త్రవేత్తలు తమదైన ప్రపంచంలో జీవిస్తారు. వారికి అర్థశాస్త్రం మరియు OR సబ్జెక్టులు "అంటరానివి". అందువల్ల, నిర్వహణ రంగంలో అతిగా ప్రత్యేకత సాధించడం వల్ల, అందుబాటులో ఉన్న వనరులతో (వాటిని తరచుగా అర్థం చేసుకోరు మరియు అభినందించరు) వనరుల వినియోగం మరియు వృద్ధి కోసం సమగ్ర దృక్పథం నుండి ప్రయోజనం పొందలేకపోతున్నారు.